

***Інший: харизматичний
Юрій Іздрик***

Департамент культури і туризму
Полтавської обласної державної
адміністрації
Обласна бібліотека для юнацтва ім. Олесея
Гончара

Інший: харизматичний Юрій Іздрик

Біобібліографічне досьє

Полтава – 2022

УДК 016:821.161.2
І 57

Укладач: *Ольга Пошибайло*

Інший: харизматичний Юрій Іздрик : біобібліографічне досье / Полтавська обласна бібліотека для юнацтва імені Олеся Гончара ; уклад. О. Пошибайло. – Полтава, 2022. – 36 с.

Сучасність у її творчому вимірі народжує поетів стрімких, відвертих, немилосердних. Юрій Іздрик – представник постмодерної генерації, код якої вкорінений у вічному пошуку себе, самості, паралельно з відкиданням первинних сенсів і занадто прозорих прочитань.

Юрка Іздрика більше знають як письменника чи музиканта. Але цей усесторонній митець також полюбляє й образну творчість – малювати, колажувати, створювати інсталяції або робити перформанси.

Дане досье присвячене ювілею митця та відкриває широкому загалу деякі невідомі сторони неординарної особистості.

Видання розраховане на широке коло користувачів: колег, викладачів, музикантів та усіх хто є прихильником творчості поета.

З М І С Т

<i>Передмова</i>	.....С. 4-6
<i>Біографія</i>	.....С. 7-9
<i>Художник: живописець, графік, маляр?</i>	.....С. 10-14
<i>Музикант</i>	.....С. 15-20
<i>«Інші речі» Юрія Іздрика.....</i>	<i>С. 21-23</i>
<i>Одного разу з Іздриком: друзі та колеги письменника діляться історіями</i>	.....С. 24-30
<i>Топ-10 цитат відомого поета.....</i>	<i>С. 31-32</i>
<i>Вірші</i>	.....С. 33

Передмова

ІНШИЙ

*людина сама нічого не може
людині завжди потрібен інший
на кого можна себе помножити
для кого варто писати вірші
з ким можна разом долати відчай
чи радість ділити не ризикуючи
хто може в будь-яку мить засвідчити
що ти – реальний що ти – існуєш
людина ж бо в себе не надто вірить
все свідка для себе шукає якогось
нема людини – спіймає звіра
не зловить звіра – віднайде бога
не знайде бога – візьме люстерко
та навіть там себе не впізнає
бо в собі бачить обличчя смерті
й не розуміє що смерті немає..
людина сама нічого не може –
ні народитись ні вмерти тихо
побудь же іншим мені мій боже
постій поблизу...
помовч...
подихай...*

Творчість Іздрика якнайменше піддається класифікаціям чи описовості. Колажі, об'єкти, асамбляжі, перформанси, музичні акції, квартирні виставки особистих речей, сценографії спектаклів, участь у пленерах та колективних виставках, плюс тексти книжок, а ще редагування «Четверга» – як єдиний мистецький жест. Якби це усе не було життям. Поняттями, які найбільш інтригують, такими, що їх до себе самого застосовує Іздрик, є імітація, фальшерство, підробка несправжнього. Якщо прийняти їх за ключові, то вибудовується певна парадигма, в котрій напрям усієї Іздрикової творчої діяльності можна визначити як «деміфологізація мистецтва».

Ймовірно, поета можна назвати живим класиком, як би пафосно це не звучало – а втім, класика його, скоріше, не класична, її звучання входить у дисонанс із гармонійними ритмами силабо-тонічної традиції як такої, проте резонує з чимось більш глибинним, простим і водночас сенсуально ускладненим, апелює до засадничих рецепцій у свідомості читацької аудиторії.

Вірші Іздрика – це спроба вияву внутрішньої наповненості словесних порожнин та реалізації окремих світоглядно-етичних запитів, донині мало оприсутнених в українському арт-просторі. Відтак, поетика автора робить його творчість окремішнім явищем української літератури, дозволяє

говорити про феномен Іздрика у дискурсі ширшого «станіславського феномену».

Винятковість поета ще й у тому, що він невтомний у творчому процесі, відкритий у інформаційній присутності, невпинно продукуючи факти літературної – й мистецької – дійсності.

Іздрик – добре виражений індивідуаліст від літератури. Його індивідуалізм не позбавлений трагічного пафосу, помноженого на деяку манірність, виправдану глибоким переживанням безсенсовості повсякденного буття, «світової марноти»:

«я звідси вже йшов би –
робити тут нічого
дивитись на все це і тоскно і болісно»
(«Simple pleasure»).

Іздрик відчуває себе вправі запропонувати читачеві власне кредо, власний катехізис, напів-іронічно заснований на фізичних законах буття: «я вірю лише в нескінченність любові / і у справедливість термодинаміки» («Last trip»).

Поезії Іздрика – новітні заклинання інформаційної доби, спонтанні мантри мандрівного співця, «шамбала-мамбала репчик і драп». У певній абсурдності окремих конструкцій та художніх ситуацій знаходимо відсилання до більш глибоких філософських концептів, артикуляцію простої логіки чуттєвого буття поета як власне «артиста», «штукаря», тобто митця, що працює повсякчас на публіку. Тобто він не просто пише – а виголошує певні мантри, формулює віршовані постулати-інструкції з виживання для «лінивих і ніжних».

Його інтимна лірика Іздрика дуже сучасна, динамічна, і – несподівано – зворушлива: «в нас на двох є повітряний велосипед / і веселе розхристане птаство» («Summertime»).

Тілесність – одна з ключових тем у творчості автора. Він не лише не зрікається тілесного, а й цілком свідомо сакралізує його, виводить на чільне місце, не вдаючись, разом із тим, до надмірної патетики чи непотрібного натуралізму. Важливо інше – Іздрик стверджує: «коли зникає пам'ять тіла / зникає все що було з нами» («White album»).

Іноді в читача виникає враження, що він, власне, й не потрібен автору – у того є персональна, доволі весела гра на одного, і спостерігачі та обсерватори тут зайві. Хтозна, чи йде це на користь поезії у її сутнісному вимірі, проте, безумовно, це творить власний поетичний простір Юрія Іздрика, є ключем до розуміння його оригінальної методи версифікації.

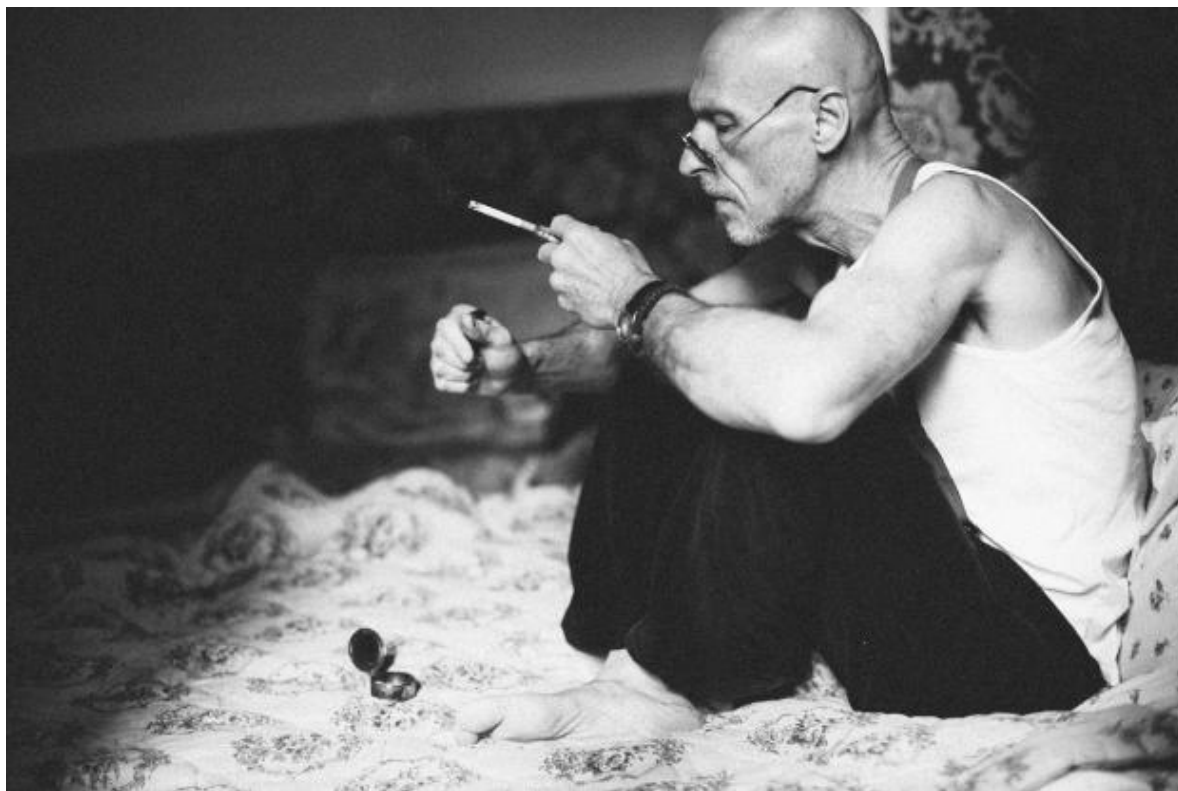
Поезія Юрія Іздрика, окрім всього, має ще й просвітницьку місію – адже звідки цей потяг до найменування творів по аналогії з відомими (й невідомими) рок-н-рольними хітами, звідки ця тонка алюзійність, відсилання до класиків літератури, музики й кінематографу? Читаючи його, маємо добру нагоду збагатитись інтелектуально, духовно, естетично. Це, якщо ви готові не зважати на нецензурну лексику, присутню у текстах (утім, цензура і

нормативи, такі любі серцям окремих мовних пуристів і критиків, – поняття, що перебувають далеко за межами персонального світу Іздрика, а, відтак, і його відданих читачів та поціновувачів).

Автор не схильний абсолютизувати значення своїх поетичних одкровень і перетворювати їх у своєрідні дидактичні формули, хоч, власне, дидактичний тон і можна простежити в окремих поезіях. Натомість Іздрик, наближаючись до ролі філософа-антрополога, котрому ніщо людське, втім, не чуже, подивовано й екстатично прорікає (так, саме це слово тут є доречним), чи, може, молиться про своє – і наше – зречення, а, відтак, порятунок зі словесного безуму:

«щось вони собі там читають..
щось собі там думають..
потім кажуть: ми на ваших словах вирости!
а я дивлюся в очі їхні безумні
і прошу: змилуйся над ними господи
і наді мною змилуйся..»
(«They live»).

Іздрик уникає відповідей. Правильно, бо їх немає. Є ми, оточення, футбол, політика, кобіти, трава, алкоголь, радість... Цим Юрко і тішить. Бо далі буде наступна безперервність і ода до радості.

Біографія

Юрій Романович Іздрик народився 16 серпня 1962 року в місті Калуш Івано-Франківської області – український прозаїк, поет, культуролог, автор концептуального журнального проєкту «Четвер».

Автор восьми книг, трьох фортепіанних концертів, численних мистецьких і дизайнерських проєктів, перекладач, ілюстратор.

Батько Роман Андрійович молоді роки провів у селищі Грем'ячинськ Пермської області, куди вони (шестеро дітей) були заслані з матір'ю, а їхній батько отець Андрій Іздрик перебував в ув'язненні у сталінських концтаборах.

Юрій Іздрик у школі вчився на відмінно, любив математику, грав у шкільному ансамблі. Тоді ж почав цікавитися літературою: читав Всеволода Нестайка, Степана Руданського, Велику радянську енциклопедію.

У 14 років написав перші вірші, щоправда російською мовою. Особливу роль у літературній творчості митця відіграв чотиритомник Хемінгуей, котрий став «першим підручником справжньої української літературної мови» і дав зрозуміти, «що всі речі, всі емоції, всі переживання, все взагалі можна передати своєю рідною мовою». Іздрик також закінчив музичну школу по класу віолончелі та фортепіано, самотужки опанував гру на гітарі та мандоліні. По закінченні школи вступив на навчання у Львівський політехнічний інститут на механіко-технологічний факультет. У студентські роки вивчав історію мистецтва, відвідував публічні лекції з мистецтвознавства, грав у рок-гурті, брав участь у постановках самодіяльного студентського театру.

Закінчивши університет у 1984 р., Юрко Іздрик почав працювати інженером на Івано-Франківському заводі автоматизованих ливарних машин (1984-1986), згодом – у Калузькому науково-дослідному інституті галургії (1986-1990).

Наприкінці 80-х років письменник активно включився у мистецьке життя: брав участь у численних офіційних та неофіційних мистецьких акціях, виставках, співпрацював з обласною комсомольською газетою. У 1989 р. розпочалася історія легендарного журналу – «Четвер». Перші два номери були самвидавними. У 1990 р. на одному з мистецьких заходів (під час підготовки бієнале «Імпреза», що відбулося в Івано-Франківську) Іздрик познайомився з Юрієм Андруховичем, що стало визначальним у житті автора. Юрко запропонував Андруховичу разом випускати «Четвер», на що той одразу ж погодився. Кілька років митці працювали над журналом разом. Дружні стосунки Ю. Андрухович та Ю. Іздрик підтримують до сьогодні.

Перші твори письменника з'явилися друком у самвидавних випусках журналів «Четвер» та «Відрижка» (Польща). В останньому надруковані перші вірші. У «Четверзі» були опубліковані цикл оповідань «Остання війна» та постичний цикл «Десять віршів про Батьківщину».

Після літературного дебюту митець ненадовго перериває письменницьку творчість. Окрім редакції «Четверга», Іздрик починає активно займатися малярством (1990-1994). Про це свідчить участь у численних художніх виставках: «Провінційний додаток № 2» (1991), «Пасаж-1» (1992), «s-об'єкт» (1993), бієнале «Імпреза» (1993), «Дні сучасного мистецтва у Львові» (1994), «Повернення в Калуш» (1994) та ін. Поміж цим займається художнім оформленням книжок (збірка Ю. Андруховича «Екзотичні птахи і рослини») та журналів. Проводить персональні виставки – «Kschenkitsch» (1990, Івано-Франківськ), «Колекція» (1993, Івано-Франківськ, Львів, Чернігів), «Іздрик: живопис, графіка, трансильванія». Власне, ті чотири роки новонавернений художник заробляє на життя своїми малюнками: роботи користувалися популярністю й зараз знаходяться в приватних колекціях та галереях України, Польщі, Німеччини, Австрії, Іспанії, США, Таїланду. Втім, Юрко Іздрик поступово повертається до письменницької діяльності. Деякий час захоплюється театром, пише інсценівки «Цвіркун на запічку» (за Діккенсом), «Над прірвою у житті» (за Селінджером), за якими Чернігівський обласний молодіжний театр на початку 90-х років створив вистави, а також на сцені цього ж театру Юрко Іздрик був співавтором, ініціатором та виконавцем у проекті «Адаптація».

У 1994 році митець остаточно повертається до літературної творчості та діяльності. Автор «вийшов з підпілля», й у журналі «Сучасність» з'явилася перша «легітимна» публікація повісті «Острів КРК» (1994). Критика позитивно оцінила цей твір, і згодом він з'явився у польському перекладі на шпальтах журналу «Literatura na świecie» та окремою книгою у 1998 р. під назвою «Острів КРК та інші історії».

У перервах між написанням книг Юрко Іздрик співпрацює з газетою «День», продовжує редагувати «Четвер», займається музикою (проводить фортепіанний концерт № 1 («Імпреза-93»), фортепіанний концерт № 2 (персональна виставка в Івано-Франківському художньому музеї), створює музичні цикли на вірші Анни Кирпан та Юрія Андруховича.

Справжнім злетом у літературній творчості Юрка Іздрика став роман «Воцек» (1998), у якому автор по-справжньому розкрив своє обдарування.

У 2000 році світ побачив наступний роман «Подвійний Леон». Окрім роботи над виданнями, Іздрик продовжував працювати над редакцією «Четверга». У 2004 р. з'являється принципово новий роман у новелах «АМТМ». У 2008 р. з'явився останній 30-й номер журналу «Четвер», видавництво якого поки що призупинено. У 2009 р. видається збірка есеїв та шкіців «Флешка 2GB» та «ТАКЕ», за яку автор отримав нагороду «Книга року ВВС 2009». У 2011 р. письменник представив книгу «Underwor(l)d» («Підземелля») – поезії, есе та колажі. 2013 у Львові друком вийшла поетична збірка «Іздрик. Ю», тексти якої публікувалися раніше у блозі автора «Мертвий щоденник».

Тривале метання поміж музикою, візуальним мистецтвом і літературою на сьогоднішній день вирішується на користь першого, хоча Іздрик

продовжує писати вірші та працює над виданням вуличного журналу «Просто неба». Вже другий рік поспіль Юрко Іздрик займається музичним проєктом «DRUMТИАтр».

У 2014 році під час перебування на Міжнародній стипендії для поетів і перекладачів поезії Meridian Czernowitz у Чернівцях разом із журналісткою і культурним критиком Євгенією Нестерович та фотографом Олександром Населенком розпочали роботу над медіапроєктом Summa 21 квітня 2016 у Wayback Machine. Медіаскладова цього проєкту передбачає постійне спілкування авторів з аудиторією. Активні учасники мають всі шанси на співавторство. Кінцевим продуктом «Summa» мала би бути однойменна книжка. Сторінка проєкту у Facebook.

У 2017 році книгу «Папіроси» випустили білоруською мовою у вигляді музичного альбому. Він являє собою запис живої імпровізації тріо з Мінська Buben Naruszewicz Vaisan з виступу в Музеї Азгура. Перекладена версія збірки отримала назву «Пятка беларуская». За переклад віршів Іздрика взявся білоруський поет Алесь Плотка.

Твори автора перекладено англійською, білоруською, італійською, литовською, німецькою, польською, російською, сербською, словацькою, хорватською, чеською мовами. Учасник літературно-музичного гурту «DRUMТИАТР».

Громадська позиція

У червні 2018 записав відеозвернення на підтримку ув'язненого у Росії українського режисера Олега Сенцова.

Рейтинг народної відзнаки «Золотий Ліфон» 2021 року очолив поет Юрій Іздрик. Його назвали найсексуальнішим митцем України.

Станіславський феномен

Письменник добре знайий як і представник «станіславського феномену», своєрідного мистецького угруповання літераторів Івано-Франківської області, творці якого найповніше втілили український варіант постмодернізму у своїй творчості. За нетривіальним визначенням самого Іздрика, для «франківського феномена» притаманне прагнення ввібрати в себе всю культуру останніх ста років, двері до якої, ще недавно зачинені (хоч і не щільно), раптом широко відчинилися.

Цікаві факти

З'явившись на літературній сцені, роман «Воцтек» справив фурор – викликав захоплення читачів та схвальну критику літераторів. Читачі настільки захопились «книгою про сні у снах» (В. Габор), що перший тираж книги, виданий в Івано-Франківську, був розпроданий за тиждень. У червні 2013 дорогою до Львова на концерт-презентацію книги Іздрик потрапив в аварію. Переживши неабиякий стрес, Юрко таки зміг прийти на презентацію й видав зі сцени такий шквал емоцій, що, якби не рана на голові поета, ніхто б і не подумав, що цього ж дня він побував у епіцентрі серйозної ДТП.

Художник: живописець, графік, маляр

Перші вірші Іздрика з'явилися у 90-х роках у самвидавних журналах «Відрижка» (Польща) та «Четвер», який Юрко запропонував Андруховичу випускати разом, на що той одразу ж погодився.

Обкладинка журналу «Четвер» у 1995-му

Після їхньої появи дехто з критиків горланив, що «Іздрик – це фікція, псевдонім Андруховича». Направду, у деяких творах Іздрика, Андруховича, а також Прохаська перегукуються певні сюжети, герої та навіть фрази... Але це й не дивно, адже чоловіки – творці «станіславського феномену»! Вони чи не найповніше втілили український варіант постмодернізму у своїй творчості.

З часом Юрко Іздрик заявив себе як неординарний митець, і ні про який плагіат вже мова не йшла. Дружать Іздрик і Андрухович донині.

Самвидав Іздрика «Четвер» функціонував з 1989-го по 2008-й рік

І що б ви думали? Після успішного літературного дебюту цей чоловік відходить від писанини і тікає в живопис. Іздрік активно займався малярством у 1990-1994-х роках. Брав участь у численних художніх виставках: «Провінційний додаток № 2», «Пасаж-1», «s-об'єкт», бієнале «Імпреза», «Дні сучасного мистецтва у Львові», «Повернення в Калуш» та інших.

Те, чого бракувало офіційній «Імпрезі» – самоіронії, елемента гри, театралізованого видовища, – було реалізоване провокаційними засобами. Антиестетика, агресивне втручання інсталяційних об'єктів у простір, еротизм та інше супроводжувалися грою в самоприниження, – йшлося в каталозі виставки.

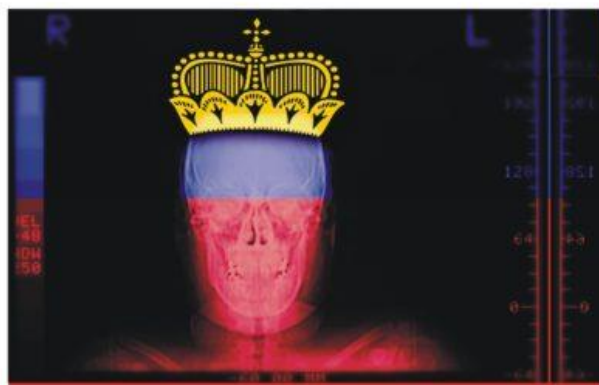
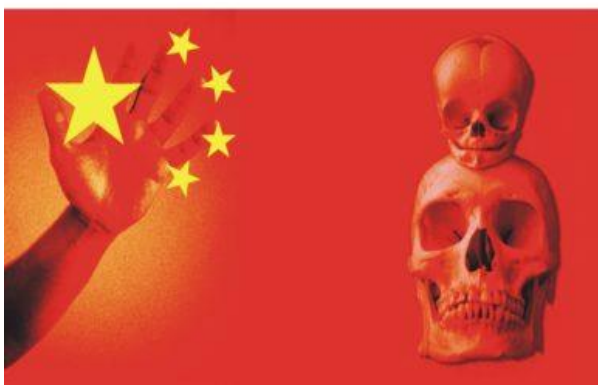
У його творчості — самоіронія та елементи гри. Зрештою, як і в житті

«Додаток» став відправною точкою явища, що тепер відоме як «станіславський феномен». Так-так, це буде відкриттям для багатьох, але і саме словосполучення, і коло осіб, які формували це поняття, з'явилися на художній виставці і передусім стосувалися творчого способу проведення часу – акціонізму. Пізніше у своєму знаковому есе «Станіслав: туга за несправжнім» Іздрік ностальгійно описуватиме принади тих часів:

Я не живу в Станіславі. Я з'явився сюди ненадовго, власне кажучи, мене вже немає тут. Однак моя поява була вчасною. Я зловив те, що виникло непомітно і зникло безповоротно, – НЕСПРАВЖНЄ. Це швидкоплинне НЕСПРАВЖНЄ було єдиним справжнім, яке належало цьому місту. Все інше виявилось СПРАВЖНІМ, а тому, за неминучістю тавтономічних обмежень, – не зовсім справжнім.

Тепер все це щасливо призабуто, в життя привнесені інші цінності, романтизм поглинутий прагматизмом, але бажання творити, на диво, не зникає. Органічно з'явившись у часи занепаду постмодернізму, нам вдалося уникнути його безмежної туги. Надалі, послуговуючись його надбанням

(іронією, цитатністю, автодидактом, децентралізацією смислів, симультаністю...), дотепер вдається залишатися поза модою і творити проекти, котрі не соромно показувати будь-де. З тих часів Іздрик став учасником безлічі виставок, мав індивідуальні проекти в Кракові, Львові, Івано-Франківську, Відні.

Франківськ ніколи не був обтяжений рамками мистецької школи і з радістю приймав у свої тенета вихованців київської, львівської, харківської, закарпатської чи одеської шкіл. Або тих, хто ніде не вчився. Автодидакт не менш шанований за будь-яку академію. Поцінювали спосіб мислення. Мабуть, тому усі мистецькі заходи Станіславського феномену переобтяжені концептуалізмом. Ідея важливіша за спосіб її втілення. Майже усі візуальні артефакти в Станіславі супроводжувались багатою експлікативною частиною.

Юркові завжди вдавалося встигати всюди й не розпорозуватися. Понад два десятиліття він редагував і видавав знаковий для української літератури часопис «Четвер».

Роботи Іздрика зберігаються в приватних колекціях.

Остання персональна імпреза художника відбулась у 2013 році. Відкриття виставки Юрія Іздрика «ЕН ТНЕО (бог усередині)» в Івано-Франківському ЦСМ перетворилось на самодостатнє дійство (геппенінг), що тривало майже півтори години, – і не тільки завдяки шаманізму автора та групи підтримки, але й захопленню публіки, що не розходилася. Традиційне, на перший погляд, читання віршів зі збірки «Після прози» під відеомузичний супровід та рухливі картинки несподівано переросло в спонтанну (або продуману) ритуальну акцію посвячення adeptів сучукрпоезії.

Іздрик ворожив, мольфарив, чаклував. Вельми вдало і потужно, ритмічно заколисуючи і бравурно, чітко промовляючи зрозумілі тексти або муликаючи загадкові звуки. Це було щось неймовірне. Таке треба побачити. А поруч на стінах і Гугенгайм, і Тесла, і Довженко, й інші картини, котрі своєю візуальною ритмікою вторили декламації автора. Композиції усіх аркушів, хоч і будуються навколо фігури, схожої до замкової шпарини, різняться колористичними рішеннями, пластикою рисунків, внутрішньою космогонією та зовнішньою орнаментикою. Сюжети танцюють навколо отвору. Здавалося, йдеться про щілину для ключа, замкову дзюру або контур жарівки. Принаймні такі

асоціації виникають про центральний образ усієї серії з 20 листів, де посередині контур, що нагадує літери wt.

«EN THEO» – створення непослідовного реєстру випадково підглянутих за життя речей. На відміну від комп'ютерних вправлянь, handmade-колажі просякнуті матеріальністю, фактурною грубістю і реальною нагодою скористатися можливістю підглянути досередини, за межі дозволеного. Отвори є доказом того, що минуле – то щілина історичної реальності, котра бере участь у природному процесі забуття з можливістю відвернення ситуації шляхом запам'ятовування і збереження у творі мистецтва. Переліки відповідей неочікувані і хаотично змішані, бо назви умовні і скоріше збивають з пантелику й ведуть манівцями, аніж пояснюють

побачене. «Профанфас» – малюнок про загадково-невротичне роздвоєння особистості. «Йорик» – знайдення черепа бідного шекспірівського персонажа. «Бергамот» – «Меніни» Веласкеса в ореолі променів слави. «Довженко» – прогулянки рідною землею. «Коктопарад» – погляд через призму поп-арту на високу моду військових.

Художник любить продукувати серії: «Анатомія світу», «Всього по 1 Є», «Іздрик: живопис, графіка, трансильванія». Причому кожна робота самодостатня і не прочитується продовженням попередньої. Але все це схоже на спроби систематизувати, укласти перелік, упорядкувати той хаос, що пропонують нам ЗМІ. Своєрідна спадщина і означення її як індивідуальний релігійний досвід і практика споглядання, котра, очевидно, пізнається під час творчого процесу.

Філософський дискурс Іздрика, що стосується сенсу мистецтва, перш за все концентрується довкола проблеми живопису. У колажах можна дошукуватися різноманітних посилань чи більш-менш свідомих звернень і виключно формальної схожості з поп-артом, абстракцією, та основою цих робіт є діалог із модерністською традицією або метадискурс на тему стану мистецтва нині.

Музикант

Далеко не всім відомо, що Іздрик має музичну освіту! Юнаком закінчив музичну школу по класу віолончелі та фортепіано, самотужки опанував гру на гітарі та мандоліні.

Далі відривався у панковому рок-гурті та грав у постановках самодіяльного студентського театру. І що ж? Ця тяга до музики нікуди не зникла й не вивітрилась аби як...

З музикою усе життя на «ти»

У кінці 90-х у перервах між написанням книг займається музикою – проводить кілька фортепіанних концертів, створює музичні цикли на вірші Анни Кирпан та Юрія Андруховича, часто презентує власні вірші речитативчиком під музичні ритми.

У 2010-му Іздрик з поетом і музикантом Грицьком Семенчуком породжують спільне музичне дітище «DRUMТІАТР». Відтоді тривале метання поміж музикою, візуальним мистецтвом і літературою нині вирішується на користь першого.

Новоспечений дует не так часто, але влучно влаштовує андеграундні збісовиська для своєї публіки, де добряче імпровізує: крім звичних музичних інструментів, використовує щипці для білизни, дзвоники, свистки і ледь не все, що може втрапити до рук і може видати звук. І, звісно, текстами є ритмізована писанина авторства дяді Юри.

За словами учасників гурту, вони грають без репетицій, тобто кожен виступ – живий перформанс, імпровізація. Під час імпрези у «Майдані» вони грали пісні, покладені на вірші як Юрія Іздрика, так і молодшого учасника – Григорія Семенчука.

Колектив функціонував у складі: Іздрик (вокал, гітара), Семенчук (вокал, електроніка) та мультиінструменталіст Олексій Гиря (учасник гурту

Asea Sool). Іздрик під час виконання деяких пісень грав на гітарі, Семенчук – віртуозно «грався» з мелодіями за ноутбуком.

Зокрема гурт зіграв пісні, присвячені Луцьку: пісню про «Там-Там» (за словами Юрія Іздрика, ідея виконати цю композицію виникла спонтанно, тому що у Луцьку вони поселилися напроти гіпермаркету «Там-Там»; збірка «Ю», сторінка 86) та пісню про відому письменницю, уродженку Луцька Оксану Забужко («Осінь осанна Забужко Оксана...»).

Під час концерту відбулася презентація поетичної збірки Юрія Іздрика «Ю»: письменник під музичний супровід читав ті вірші, які забажали безпосередньо відвідувачі концерту. Ось одні з них:

*є така річ – точка неповернення
а є ще кажуть горизонт подій
я раніше був майже впевнений
що людині не варто бути самій
що людина повинна мати пару
бодай пару друзів чи пару калош
бо та котра над чайником пара –
це просто хмара де ховається дощ
нехай несправжній хай потенційний
та попри все – небесна вода
навіть якщо вона кислотна відстійна
навіть якщо вона – чорна біда
так от із чайником я ще можу жити
однак терпіти людину поруч – вже ні
бо в своєму малому приватному світі
почуваюся як на громадянській війні
хоч ніби-то й нема з ким воювати –*

*все воно майже рідне і навіть трохи своє
але стрьомно бачити у власній хаті
інших вкотре згадуючи що інші такі є
ну й нехай собі будуть значить я не самотній
тут немає поділу на «чужий» і «свій»
але я вже звик сам стелити собі постіль
і зникати вві сні як за горизонтом подій
точку неповернення таки перейдено
хоч невідомо куди цей перехід веде
тож віднині лишаюся жити з дзеркалом
несуттєво – як довго
несуттєво – де.
(«Соліпсична мізантропія»)*

За словами автора, цю поезію він писав у стані надзвичайної закоханості – уже п'ятий рік у нього є муза, яка його захоплює і надихає. І навіть у передмові до книги написано: «From You – to You, for You, about You».

До слова, збірка «Ю» складається з віршів, які публікувалися у блозі «Мертвий щоденник» Іздрика з вересня 2012 по березень 2013 року.

Довідково:

DRUMTIATR – це синтез електронної музики, живих інструментів і текстів. Тут і гострий соціальний реп, і електронний веселий indie, басовий dub і індустріальний dubstep у супроводі губної гармошки, гітари і того, що дорогою добрі люди подарували. За традиційними жанровими ознаками DRUMTIATR балансує на межі Electronic Rap Experimental, проте музиканти називають свій стиль NOT-REP, наголошуючи на тому, що DRUMTIATR – єдина в світі група, яка повністю відмовилася від репетицій, а тому кожен їхній виступ – завжди і гарантовано унікальний.

В 2017 році Юрій Іздрик презентував у Києві Трап-оперу «Wozzek». Це його спільний проєкт разом з формацією Nova Opera. Організатори зразу попередили, що сердечникам і вагітним на виставу приходити не варто. Мовляв, музика занадто різка, є дуже голосні місця, тому може стати зле. Іздрик на сцені курив і читав вірші.

Трап опера «Wozzek» – це калейдоскоп віршів Іздрика на любовну тематику з музичним супроводом Nova Opera. Динаміки додає відеоряд, який по-своєму, незвично, передає те, про що розповідають зі сцени. Зображуючи, зокрема, геометричні фігури, самого Іздрика, фрази.

Формация існує з 2014 року. З того часу її учасники поставила 6 спектаклів у нових синтетичних жанрах: опера-реквієм, опера-цирк, сонОпера, жахОпера. Метою Nova Opera є модернізувати оперу, вивести її з музейного стану, наблизити до актуальних тем.

Юрій Іздрик і Nova Opera вперше зустрілись на Porto Franko. Тоді й виникло взаємне бажання проєкспериментувати. З чим і як думали недовго: буквально за кілька годин в одному з київських двориків продумали все.

Ставити оперу за романом Іздрика «Воццек», який вперше видали років 20 тому, запропонували саме учасники Nova Opera.

Воццек – це персонаж однойменного роману Іздрика. За його маскою ховається сам автор, який наголошує на фонетичній наближеності імені Воццека до Іздрика. Персонаж Воццек має прототип з таким самим іменем. Це солдатський перукар, німець, який вбив свою коханку, а потім себе, через маніакальну любов. Пізніше цей випадок досліджували психіатри. Воццек Іздрика нікого не вбивав, але на кілька років закрав у підвалі свою дружину й сина. Знову ж через маніакальну любов до дружини.

Власне роман, як і опера, присвячені безтямній любові – не романтизованій драмі, а важкій психічній хворобі.

Кілька відгуків глядачів про оперу Іздрика:

- ✚ «Було круто, любі, круто»*
- ✚ «Трап опера «Wozzek» Іздрика – абсолютно гіпнотична штука, дві години майже медитативного стану, коли сторонні думки просто проходять повз, а увага магічним чином не розпорошується. Забула, коли востаннє отримувала таку концентровану естетичну насолоду від якогось дійства, концерту, фільму. Будь-чого».*
- ✚ «П'єса була довгоочікуваною. «Чи зрозумієш інше Я, якщо не маєш свого?» Вокал Мар'яни Головки не дозволяв відвертати увагу та думати про щось інше, крім питання людини-зомбі, яка розуміє або не розуміє своє Я».*

Ще один цікавий проєкт **«П'ятдесят відтінків музики»**. Авторська програма поета, музиканта Юрія Іздрика. Приватна історія популярної музики останніх 50-ти років. З 1968-го по 2018-й. Від рок-н-ролу до даб-степу. Культові групи, знакові постаті, легендарні альбоми, найпримітніші виступи, найвідоміші студії звукозапису, саундтреки, що стали класикою, а також малознані виконавці, «герої одного хіта», підпільні концерти, пам'ятки андеграундної сцени – усе це за особистими вподобаннями меломана з 50-річним стажем. Улюблені композиції та цікаві історії, з ними пов'язані.

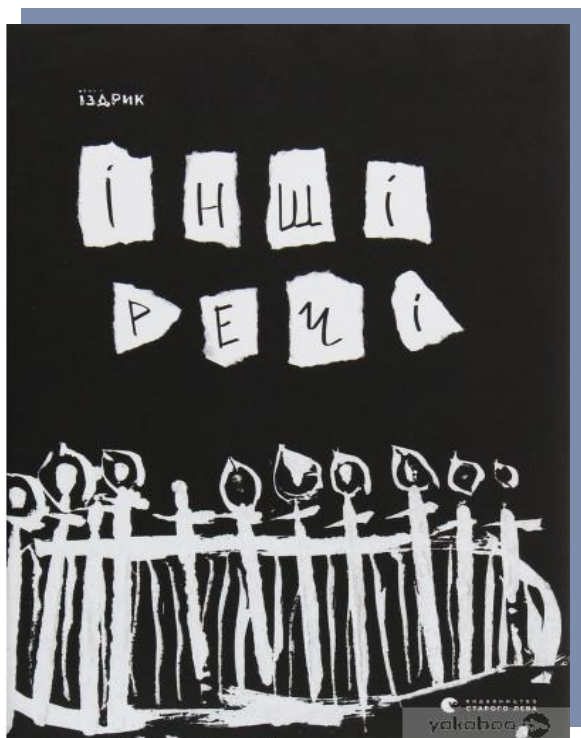

В 2021 році молода співачка Olvia та відомий письменник, музикант та художник Юрко Іздрик презентували відео на нову пісню «Губи липкі». Автором музики до пісні на вірш Іздрика є відомий музикант John Bass, який є автором проєктів «Є» 1995 та 2003 років, учасник груп «Клуб шанувальників чаю», «Мертвий півень» та інших.

Olvia (Ольга Баландюх) є учасницею таланти-шоу «Голос країни-2020», масштабного проєкту «Ковчег Україна» та Молодої опери Ukraine-Terra Incognita.

«Інші речі» Юрія Іздрика

«Інші речі» оголошую останньою моєю книгою. Бо не кожна книжка така вдала», – Юрко Іздрик.

Іздрик Ю. Інші речі / Ю. Іздрик. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2021. – 288 с.

Четвер для письменника Юрка Іздрика – знаковий день. Це ім'я тижня носив його легендарний часопис. Букіністи подекуди, що зараз деякі номери можуть коштувати й 300\$. Саме у четвер, наприкінці травня, з письменницею та видавчиною Мар'яною Савкою, Іздрик презентує свою останню, за його словами, поетичну збірку «Інші речі».

У залі жодного вільного місця, як і завжди на виступах Іздрика чи Савки. Мовці сидять на сцені й тримають новенькі книги. Збоку на стільці лежать білі лілії, які приніс письменник. Поміж столиками, де сидять слухачі, бігає заклопотаний кельнер. Лунають оплески.

«Я тобі, Мар'яно, обіцяв сюрприз. Пропоную сьогоднішню презентацію провести під гаслом: «Презентуємо останню поетичну збірку Іздрика». Оце такий сюрприз. Синопис, я б сказав. Розкрию суть цього. Річ у тому, що кожен такий підсадуватий артист рано чи пізно починає бізнес під назвою «остання гастроль». Подумав, що варто мені цим зайнятися найближчим часом», – жартує Іздрик.

Проте згодом письменник додає: «Насправді річ в тому, що вірші справді перестали писатися. Вони переставали й ще раніше, і відчував, що рано чи пізно зовсім не зможу цього робити. І так відбулося на карантині. Може це я так перехворів».

Збірка Юрія Іздрика «Інші речі» – чергова у циклі його поетичних книг, від 2013 року вже п'ята. Знаний і видатний в сучасній українській літературі передусім як прозаїк стилістично складний, вибагливий і інтелектуальний автор – у своєму, як він сам каже, «другому житті», Іздрик здобув раптом славу популярного поета. Його цитати щедро розсипані на мотиваційних картинках у соцмережах, тексти багаторазово заспівані найрізноманітнішими гуртами, а поетичні книги витримують наступні і наступні перевидання.

Та попри це, Іздрик лишається автором «старої школи»: він шліфує свої тексти, допрацьовуючи їх до відповідної форми: прискіпливо добирає їм метафоричні назви: верстає їх і дизайнує згідно своїх уявлень про прекрасне у книжковій справі.

Кожна його книга принаймні задумується як цілісний артефакт: майже кожна такою і стається. У «Інших речах» читацтву презентують не тільки улюблені і нові вірші улюбленого «живого класика». Їх обрамлює і підкреслює авторська графіка письменника.

До книжки Іздрик узяв свій давніший цикл робіт: мальовані чорною тушшю і сірником псевдонаївні дереворити, що наче віддалено нагадують ритуальні малюнки доісторичних часів. Але цього авторові було замало – і він перетворив свою власну графіку на тло для бриколажних вправ, додаючи до малюнків композиції з «випадкових» предметів просто «з-під його рук». Стім-панк стилістика, що наче несамохіть виникає у цих цифрових колажах – недемонстративна, стримана, і навіть надто естетизована, як для стім-панку також не випадкова. Це книга «часів карантину», і багато віршів у ній – саме про «нове Середньовіччя» постдигітального світу.

Щоразу залишаючи у наступній поетичній книзі кілька evergreen'ів (його збірки справді можна сприймати як музичні альбоми – такий-собі паперовий long-play), Юрій Іздрик як досвідчений редактор вмів непомітно і влучно вплести їх у нову версію своєї історії свого власного світу. У процесі цієї оповіді вже відомі читачам тексти «обрастають» новими і свіжими, часто контекстуально «злободенними», насиченими словами-тригерами, чи навіть маніфестаційними. Але саме так із книги в книгу (само) іронічний, гострий на слівце і гранично відвертий у своїй перформативності Іздрик «перетягує» ядро своєї поетичної філософії – любов.

І якщо перші збірки з поетичного доробку автора вочевидь читалися як сучасне «послання до Беатріче», потім були якісні збірки найкращого і вибраного, то «Інші речі» це вже, перш за все, розмова з самим собою. Короткі і викличні заголовки – фірмовий знак лірики Іздрика – все ще працюють як неонові вивіски задля привернення уваги читацтва, але сама його лірика у цій книзі все більше філософська (то аж ніяк не робить її менш інтимною, а радше саме навпаки).

Передчуття кінця (світу, віджитого культурного стану, людської цивілізації) звучить у книзі майже-настирно, і враження підсилюється оформленням та ілюстраціями. Але навіть у цих обставинах і ситуації ліричний герой щотри-щочотири вірші повертається до любові – чи то у вигляді коротких поетичних (і часто пронизливо-щемких) ескізів-спогадів, чи то у формі «відкладених нарікань», чи то просто у тих всім-відомих віршах, що їх просять виконати на кожному авторському читанні Юрія Іздрика.

Давні поціновувачі письменника знають, що він ще задовго до всесвітнього локдауну повторював про критичну потребу сучасного світу «зупинитися» і роззирнутися навколо себе. 2020 рік раптом дав людству саме таку зупинку, і спричинив різку переоцінку абсолютно всього. І несподівано проявилися як важливі зовсім «інші речі» – теплота, близькість контакту, спільність базових засад і систем цінностей.

Саме про це і є «Інші речі» Юрія Іздрика, і саме тому ця поетична книга, на нашу думку, варта відзначення Шевченківською премією 2022 у номінації «Література».

Вірші Юрка Іздрика мають особливий оптичний ефект наближення до самої зіниці ока. Так близько, що опиняєшся всередині вірша, зрештою, всередині життя поета чи ліричного героя і проживаєш як своє власне, таким воно є реальним. Може, в цьому і полягає феномен Іздрика?

Далі буде

*осінь
ніч
і потяг мчитьс
наче протяг без зупину
я люблю крізь ніч дивитись
на простори батьківщини
а вони такі чорнені
наче то пільма хтонічна
то у ній ми щойно щезли
і здається вже навічно
всюди тут – саме минуле
що не крок – хрести могили
про майбутнє тут забили
тут неначе в серці шторму –
тиша, спокій і скорбота
тут на землях чорних-чорних
вже і сам не знаєш хто ти...
і чи то довкола люди
а чи привиди і тіні
чи хоч щось тут далі буде
чи кінець вже цій крані...
ніч хтонічна
мчить в нікуди
мій нестримний смертний потяг*

Одного разу з Іздриком: друзі та колеги письменника діляться історіями

Письменник, музикант, художник, інженер, винахідник, нейромодерніст, редактор, людина-журнал, людина-оркестр... У якому порядку краще розмістити всі ці слова і як вони можуть розповісти про одну й ту ж саму людину? До дня народження Юрія Іздрика його колеги та друзі розповідають, у чому феномен його особистості, та діляться історіями знайомства і літературно-фестивально-буденного життя.

Тарас Прохасько:

«Як ми познайомилися з Юрком Іздриком. Це була суттєва річ, бо так я став учасником журналу «Четвер», який вигадав Іздрик. Цей журнал був однією з тих речей, які уможливили таке явище як «станіславський феномен». Тобто на відміну від інших міст, де було також багато талановитих письменників, у Франківську особливої такої кристалізації набув «станіславський феномен» через те, що Іздрик вигадав цей журнал. Спочатку він його робив сам, а потім я побачив на деяких парканах у Франківську оголошення про те, що ті, хто хоче щось писати, займатися літературою, може звертатися до такого журналу. Він був самвидавівським, що дуже важливо, тому що його робив Іздрик без жодних дозволів, без рішення комсомолу, спілок письменників чи ще чогось.

І от я побачив оголошення – я хотів займатися літературою, – і просто подзвонив за вказаним номером і зустрівся через якийсь час із Юрком Іздриком. І до другого номера журналу «Четвер» я вже дописував кілька речей, і так утворилась певна редакція. А ще через дуже короткий час до Франківська повернувся Юрко Андрухович. Ми

збиралися, створюючи вже третій номер журналу, який був першим друкованим типографським способом. І так відбулась кристалізація «станіславського феномену», термін якого вигадав Володимир Єшкілев. Першими місцевими авторами були Анна Середа, Володимир Мулик, Володимир Єшкілев, звісно, Юрій Андрухович, Юрій Іздрик і я, а редактором-художником була Олена Рубановська.

Андрухович, коли вже попрацював трохи з Іздриком і якимось ближче його запізнав, то називав його «людина-журнал». Але крім того, я думаю, що Іздрик прийшов до писання через музику, музикування і малювання. Він уже в той час, коли показав свої перші твори, був добрим музикантом, грав на піаніно і на віолончелі. Він був не просто виконавцем, який вчився академічної гри, а лабухом, грубо кажучи, тобто людиною, яка імпровізує. Він був весь просякнутий вмінням гри, грав усім тілом, мімікою, він надзвичайно музичний тип. І так само в нього сталося і з живописом, він почав робити колажі, живопис, не академічно, але він малював, і це стало частиною його життя, воно синтезувалося потому у твори. Він чув мелодію, ритми, слів, мови, речень і так само кольори, форми. Він дуже добре орієнтувався в тому, що таке є акорд, тональність, переходи з однієї тональності в іншу. Це стало для нього способом мислення, він це бачив у літературі, у словах, у текстах. А крім того всього, в нього ще й прекрасне інженерно-технічне мислення, це його фах, і він знав і математику, і фізику, і технологію. Це все вилилося у тому, що до слова Юрко підходить не як до окремого набору етикеток чи смислів, сенсів, а має страшенно органічний підхід, де є: музика, кольори і образи, звуки, гармонія, і мені здається, що саме це володіння, ці імпровізації словом є найсильнішими. Я все вважав, що його «Воцек» є одним із найскладніших і найдосконаліших текстів тогочасної української літератури, мені було шкода, що він якимось не дуже був оцінений масово. І тепер це видно по його новому вияві: вірші останніх років, вони і є оця «світломузика» — образи, слова і музика. І що це дуже важливо, що на відміну від дуже багатьох інших добрих письменників, Юрко завжди був найчистіший у сенсі дидактичності, свободи від дидактики, від цієї виховної моралізаторської функції в літературі. Йому найменше хотілося зробити людей кращими, розповідати про щось надзвичайне, що є дуже важливим для кожного, для нації, народу, держави».

Маріанна Кіяновська:

«Іздрик завжди був і є для мене еталоном стилю і смаку. Я би сказала, що він – «астроном», але не у своїй епосі, масштаб його візії співмірний, імовірно, з масштабом візії Станіслава Лема і Філіпа Діка (котрі ще досі захovanі від нас «маскою жанру», а насправді це ключові філософи-візіонери ХХ ст.), але він ніколи не

мав біля себе середовища, яке було би здатне сприйняти цю візію в природному для неї масштабі та без спотворень. Щоби захистити себе від світу, «маски жанру» (і маски в принципі) – як хліб і вода. Іздрик вибрав для себе відразу декілька таких масок, тому він в українському культурному процесі – один із найбільш недооцінених персонажів, а з іншого боку – визнаний трикстер-напівбог українського андеграунду, культурний герой-просвітитель (стверджую це абсолютно серйозно, бо вже зараз можна сказати, що довкола Іздрика в різні періоди сформувалося щонайменше три субкультури: від самвидавного журналу «Четвер» – через «Воццека», «Острів КРК» та «Подвійного Леона – через DRUMТИАТР – через рафіноване колажування і UNDERWORD – через феномен «щоденного віршування» – до Іздрика нинішнього.

Щодо «Бог впізнає своїх»... Феноменом Іздрика, крім інших його феноменів, є те, що він завжди впізнає своїх. Ще одним феноменом є те, що його тексти – як джаз і як блюз – впливають на людей відразу. Так само відразу – як джаз і як блюз – на людей впливає його фізична присутність. І річ не тільки в харизмі. Ось він сидить за столом із сигаретою – і хочеться запам'ятати, як він сидить, нахил плеча, тінь від руки на стіні, невловиме. Нетеатральність. Внутрішнє, іманентне».

Ростислав Шпук:

«Тридцять років тому наш спільний товариш, знайомлячи мене з Іздриком, представив його головним редактором. В радянські часи додаток «головний» був ключовим, бо все трималось на владарюванні. І це перетримане тримання ламалось ще й від того, що чимось головним робився Іздрик.

А далі було стільки всього, що сучасне українство мало б не надякуватись за те, скільки Іздрик перечитав його початкових текстів, відібрав, організував і поширив завдяки журналу «Четвер», якісно впливаючи на формування літератури, а отже нації, бо людство, все ж, дитя тексту. Воно самовдосконалюється ривками, між якими чергуються багатоходові пробуксовки. От Іздрик – один з цих ривків. Він – винахідник, тільки такий, що зосередився на ненаукових галузях, бо потреба точності надто обмежує в можливостях. А письменництво – це додана велика відповідальність. Тому цей письменник, музикант і художник, означаючи себе, каже «читач, слухач і глядач». І до свого авторського життя ставиться, як до перешкоди. А знаючи, що воно – стан транзитний, зумів транзитно рухатись одночасно в кількох напрямках, проживаючи кілька «творчих життів» водночас.

Він – нейромодерніст, глибокий дослідник роботи мозку. На жаль, ці дослідження базуються лише на власному прикладі. Цікавіше було б, якби в його розпорядження самовіддано прибула партія мізків, які б намагались покращитись, ламаючи стереотипи

власного старіння. Тобто протилежно до того, як впливають традиційні партії.

І про головне – його літературу, вона важкодоступна для тих, хто відноситься до себе поверхово, оболонково, тим більше болонково. Це література самозаглиблення. Його теперішнє писання – це осіла непосидючість, що не шукає виходу. І хоча у так званому метафоро-дефініційному протистоянні навіть у поезії його перемагає дефініція, вірш завжди містить допоміжні засоби сприйняття. Той, хто не шукає шляхів з розміткою, прагне від нього прози. Тому добре б створити запит на його новий роман, можливо навіть оголосити мережевий збір коштів, такий собі експеримент з передзамовленою ще не написаною книжкою. Якщо в країні рівень інтересу до доброї прози здебільшого сильно не дотягує до її якості, то можна задовольнятися інтересом очікування, він у нас зазвичай вищий, ніж рівень споживання інтелектуального продукту».

Юрій Іздрик і Ростислав Шпук

Галина Крук:

«Доки ми особисто з Іздриком не були знайомі, він для мене в першу чергу був прозаїком, і я довго сприймала його крізь призму прози. Для мене він був одним з авторів попереднього, хоч і близького покоління, який вже був у літературі, був частиною станіславського феномену і який представляв постмодерн у

тогочасній українській прозі. А потім ми познайомилися особисто, то були двотисячні, тоді, коли Іздрик видавав журнал «Четвер», до якого з номерів він мені запропонував подати вірші. Згодом ми вже робили спільні проекти, якось спонтанно виникла ідея створити мультимедійний проект «Пісні країни OS». З цим поетично-музично-візуальним проектом ми виступали в дворіку Ратуші під час фестивалю «Флюгери Львова» 2008 року: я читала вірші, Юрко акомпонував мені, з нами разом були віджеї франківської візуальної формації, які потім співпрацювали з Юрком Андруховичем та іншими письменниками. А тоді це був перший такий досвід, і це було дуже круто. Я була здивована, бо ми на цій своєрідній літературній сцені виступали близько півночі, капав дощ, люди стояли під парасолями, і через погодні умови ми навіть трохи скоротили програму, а потім нас питали: «А чому так мало? Давайте ще». І ми з цією програмою виступали ще в Одесі, Дніпрі, Ужгороді. Було цікаво, як поезія звучить у такій комбінації, також був ще такий досвід, коли Юрко для наших виступів сам робив відео, цікавим було те, як він його скомпонував. Потім до моєї книжки «СпівІснування» Юрко оформив обкладинку, іще й така в нас була співпраця. Юрко такий, як людина-оркестр, в нього поєднуються дуже багато різних талантів, і важко навіть десь розділити, де закінчується одне і починається інше. Власне, ми співпрацювали в різному форматі: з точки зору музики, відео і книжкового дизайну. Юрко дуже неординарний як творча особистість, він завжди цікавий, несподіваний, при тому, що я його давно знаю і можу десь передбачувати його поведінку. Юрко іронічний, самоіронічний, але водночас може бути досить делікатним як людина, коли йдеться про творчі та особисті питання».

Юрій Іздрик і Галина Крук

Євгенія Нестерович:

*«Іздрик для мене – близький друг і співавтор – не тільки у відношенні до нашого спільного проєкту *Ситта*, але і стосовно нашого спілкування і спільного міркування. Для мене цікаво і цінно мати час від часу нагоду зазирнути в його реальність і запросити його у свою.*

Йому як публічній особі вдається дивовижно балансувати свою принципову маргінальність, «немейнстрімність», і популярність водночас. У часи, коли я вчилася на філфаці, я належала до категорії читачок Прохаська. Прозу Іздрика після знайомства з ним я перечитувала вдруге; і це, звісно, було вже зовсім інше читання.

В чому його «фішка»? Його не цікавить дрібне, але він вміє у деталях добачати важливе. Його відчуття смаку, стилю і чутливість до трендів врівноважені (майже завжди ;-)) його почуттям гумору і самоіронією. Створений ним світ красивий і хиткий, і тому він ретельно оберігає його, і свідомо відокремлюється від усього і всіх зайвих.

За роки нашого знайомства ми маємо дуже багато класних історій. Якби взятися якось і навіть просто їх записати – думаю, це була би хороша, нюансована і чуттєва проза. Тільки ми лінуємося писати, і натомість багато говоримо».

Юрій Іздрик і Євгенія Нестерович

Ірина Цілик:

«2016-го року у нас з Іздриком одночасно вийшли книжки, і видавець Святослав Померанцев вирішив поєднати нас в одному турі. Він говорив: це красиво звучить – Іздрик-Цілик, Юра-Іра. Але я не була тоді особисто знайома з Іздриком і почувалась трохи

насторожено. Спільні подорожі, побут, близько 30-ти міст протягом півтора місяця – і з близькими людьми це була б перевірка на міцність, а з неблизькими? Менше з тим, я погодилась і відтак ніколи не пошкодувала про цю пригоду. Ми їздили всією Україною і слухали Massive Attack у машині, багато говорили і багато мовчали разом, безкінечно виступали перед різними людьми, і кожен день був «днем бабака», хоча вони подарували багато різних спогадів. У Вінниці глядачі годували нас полуницями. У Харкові Іздрик якимось почав ранок з того, що сказав: «Ось кава, сядь і послухай, я написав про тебе вірш». У Маріуполі в Іздрика вкрави валізу і ми купували йому штани на секунді перед виступом. У Чернівцях прийшли стільки людей, що частина слухала нас знадвору, заглядаючи у вікна. У Северодонецьку до нас на виступ приїхав мій чоловік, який тоді служив у Попасній, а потім знову поїхав на передову. Багато всього було.

Так би я і згадувала з теплом цей наш спільний тур до старості, якби не затіяла цього року (2020) нову пригоду: хочу зняти Іздрика у своєму новому фільмі в ролі дуже непростого і харизматичного героя. Ми вже трохи спробували разом зйомки на смак, Іздрик знявся у тизері майбутнього фільму разом із моїм сином Андрієм, і мене вразив той інший бік Іздрика, про який я навіть не здогадувалась. Він прикидається мізантропом, і, можливо, щось у цьому є, але з дітьми Іздрик вміє і любить спілкуватися, тепер я це знаю. Скільки ніжності, скільки мудрості і підтримки я побачила в Юркові по відношенню до його 10-річного партнера. Тепер уже вони товаришують, і, виходить, любов до Іздрика переходить у нашої сім'ї по наслідству».

Юрій Іздрик і Ірина Цілик

Топ-10 цитат відомого поета:

- ✚ *«Говорити правду, вірніше вміти говорити правду – означає володіти найскладнішим інструментом маніпулювання»*
- ✚ *«Нема нічого гіршого, ніж запізніле перше кохання – воно завжди видається останнім і справжнім, справжнім і останнім»*
- ✚ *«І коли вже довкола пахне війною,
І вже розгортаються перші битви,
Говори зі мною, говори зі мною,
бо словом також можна любити»*
- ✚ *«Уста – це такі двері до шлунку, до мозку, до серця, душі»*
- ✚ *«Вона була єдиною жінкою, з котрою мені подобалося спати. Ну, спати, просто спати, розумієш? Я ненавиджу, коли хтось вночі пітніє коло мене, сопе мені у вухо, коли чиєсь волосся лізе в очі. Але з нею все було по-інакшому. Я повірив, що можна спати обійнявшись цілу ніч. Що можна прокидатися вночі тільки для того, щоб обійняти ще. Що можна любити її запах. Що можна любити всі її запахи. Що першим ранковим бажанням є не тотальна дезинфекція, а бажання поцілувати. Зазвичай я прокидався раніше і дивився, як вона спить. Куди там! – я просто милувався, дивлячись, як вона спить. Я не знав, що можна спати так гарно, що гарним може бути навіть дихання. Я ніколи не здогадувався раніше, що можу полюбити чиєсь дихання, зрештою, раніше я не здогадувався багато про що, і віриш... був набагато щасливішим»*
- ✚ *«Вчора здійснив давню мрію: відкрив банку шпротів і з'їв, читаючи Пелевіна (про те, як управляти світом, не привертаючи уваги санітарів)»*
- ✚ *«Кароче: зав'язуй жмотитись, кінчай шмонатися, перетирати, скільки бонусів зашамотав. Ні хера не зашамотав. Зеро пунктів, як на файлообміннику. Віддай що-небудь, найкраще – все. Не встидайся своєї зашмарканої душі. То фігня, шо вона убога. Бог любить її так само, як і решту. Я тобі скажу більше: я теж люблю її так само, як решту. Як і свою власну.
Запам'ятай: ти нікому нічого не винен. Ти тут для радості. Для радості. Можеш переказати це своїм дітям. Тільки, як наважишся, відімкни перед тим усі доступні детектори брехні»*
- ✚ *«Я надаю перевагу тим рідкісним хвилинам, коли ти впевнений, що пишеш добре. Чи це свято, чи це важка праця, чи це сеанс*

психотерапії – не має значення. Однаково ці моменти трапляються дуже рідко.»

✚ «У мене немає точки зору. У мене є очі, повіки, зіниці й решта офтальмологічних деталей, але точки зору нема. Я не погано розрізняю літери на стенді окуліста, хвацько складаю їх у слова та речення. Я навіть маю певні погляди на літературу. Мені не вдається вибрати позицію, з якої можна було би бачити світ, як то кажуть, об'єктивно чи бодай суб'єктивно. Хоча ознаки і суб'єкти й об'єкти у мені десь є, мабуть, є. Повинні бути. Напевне є»

*✚ «Життя протікає у ритмі повільного сексу,
І не обіцяє зараза швидкого кінця.
Без понту, без сенсу
себе випомповуєш в тексти
і мантра за мантрою тягнеться тантра оця»*

Вірші

Я З ТОБОЮ

коли дійдеш до краю і ступиш за край і поглине п'ятьма з головою
лиш одне загадай –
щоб сказала вона:
«ти не бійся
я поруч з тобою»
коли загнаний в кут свій останній редут віддаватимеш майже без бою
пригадай собі це:
«я з тобою я тут
не здавайся
я разом з тобою»
коли відчай і сумніви втома і страх стиснуть серце глухою журбою
прозвучить одкровенням в її устах:
«не журися
я тут
я з тобою»
і коли вже зламається вісь світова коли згорнеться небо сувоєм
із нізвідки долинуть її слова:
«все нормально
я тут
я з тобою»

Молитва

коли повертається світ спиною
і знов поміж нами відстань і стіни
говори зі мною
говори зі мною
хай навіть слова ці нічого не змінять

і коли вже довкола пахне війною
і вже розгортаються перші битви
говори зі мною
говори зі мною
бо словом також можна любити

я одне лиш знаю і одне засвоїв
і прошу тебе тихо незграбно несміло
говори зі мною
говори зі мною
і нехай твоє слово станеться тілом

Список літератури

Іздрик Ю. 3 : 1 : Острів КРК ; Воццек ; Подвійний Леон / Ю. Іздрик. – 2-ге вид., стереотипне. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2013. – 320 с.

Іздрик Ю. АВ OUT : [добірка найновіших віршів] / Ю. Іздрик. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2014. – 235 с.

Іздрик Ю. АМ : [роман в новелах] / Ю. Іздрик. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2010. – 318 с.

Іздрик Ю. АМ ТМ : Як досягнути безсмертя в домашніх умовах : [роман в новелах] / Ю. Іздрик. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2010. – 314 с.

Іздрик Ю. UNDERWORD : альбом / Ю. Іздрик. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2011. – 159 с.

Іздрик Ю. Інші речі : [поезія] / Ю. Іздрик. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2021. – 288 с.

Іздрик Ю. Папіроси : 25 віршів без фільтра / Ю. Іздрик. – [Б. м.] : Meridian Czernowitz, 2017. – 103 с.

Іздрик Ю. Після прози / Ю. Іздрик. – [Чернівці] : Meridian Czernowitz, 2018. – 232 с.

Іздрик Ю. Таке / Ю. Р. Іздрик. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2010. – 271 с.

Іздрик Ю. Флешка-2GB / Ю. Іздрик. – Київ : Грані-Т, 2009. – 248 с.

Майстер імпровізацій // Шкільна бібліотека. – 2017. – № 7. – С. 84-87

Чумак Т. Сучасний літературний процес в Україні / Т. Чумак // Дивослово. – 2019. – № 3. – С. 7-17.

Яблучна А. Нетрадиційний розбір поетичних польотів / А. Яблучна // Дніпро. – 2016. – № 10-12. – С. 148-149.

Електронні ресурси

Збірка «Інші речі» [Електронний ресурс] // Комітет з Національної премії України імені Тараса Шевченка : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м.: б. в.]. – Режим доступу:

<http://knpu.gov.ua/content/zb%D1%96rka%D1%96nsh%D1%96-rech%D1%96>

(дата звернення: 1.08.2022). – Назва з екрана.

Звіжинський А. Феномен Іздрика [Електронний ресурс] / А. Звіжинський // Місто : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м.], 2018. – Режим доступу: <https://mi100.info/2018/03/31/fenomen-izdryka/> (дата звернення: 22.07.2022). – Назва з екрана.

Іздрик. Молитва [Електронний ресурс] // YouTube : [сайт]. – Електрон. відеодан. – [Б. м.], 2016. – Режим доступу:

<https://www.youtube.com/watch?v=qUK-fLNbkIc> (дата звернення: 28.07.2022).

– Назва з екрана.

Іздрик презентував свою оперу. Правда, ця музика не для всіх [Електронний ресурс] // Місто : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м.], 2017. – Режим доступу: <https://mi100.info/2017/12/21/izdryk-prezentuvav-svoyu-operu-pravda-tsya-muzyka-ne-dlya-vsih-video/> (дата звернення: 25.07.2022). – Назва з екрана.

«Не вмер молодим? то живи молодим»: меланхолійна екзистенція Юрія Іздрика [Електронний ресурс] // Видавництво Старого Лева : [сайт]-Електрон. текст. дані. – [Б. м.], 2019. – Режим доступу: <https://starylev.com.ua/blogs/ne-vmer-molodym-zhyvy-molodym-melanholiyna-ekzystenciya-yuriya-izdryka> (дата звернення: 1.08.2022). – Назва з екрана.

Одного разу з Іздриком: друзі та колеги письменника діляться історіями [Електронний ресурс] // Yakaboo.u. : [блог]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м.], 2020. – Режим доступу: <https://blog.yakaboo.ua/ru/odnogo-razu-z-izdrykom/> (дата звернення: 27.07.2022). – Назва з екрана.

Ониськів М. Іздрик презентував свою оперу. Правда, ця музика — не для всіх [Електронний ресурс] // КалушNews.City : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – Калуш, 2017. – Режим доступу: <https://kalushnews.city/articles/1502/izdryk-prezentuvav-svoyu-operu-pravda-cya-muzika-ne-dlya-vsih> (дата звернення: 27.07.2022). – Назва з екрана.

Юрій Іздрик. Поезії і трішки репу [Електронний ресурс] // YouTube : [сайт]. – Електрон. відеодан. – [Б. м.], 2019. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=FL-icdWtqOs> (дата звернення: 1.08.2022). – Назва з екрана.

Юрку Іздрику – 56: маловідомі факти з життя гуру сучукрліту, які точно здивують [Електронний ресурс] // Lifestyle.24tv.ua : [сайт] – Електрон. текст. дані. – [Б. м. : б. в.]. – Режим доступу: <https://lifestyle.24tv.ua/yurku-izdryku-56-malovidomi-fakti-z-zhittya-guru-suc-hukrlitu-yaki-tochno-zdivuyut-n1016479> (дата звернення: 22.07.2022). – Назва з екрана.

Інший: харизматичний Юрій Іздрик

Біобібліографічне досьє

Укладач:

Ольга Пошибайло

Редактор
Комп'ютерний набір
Комп'ютерна верстка
Відповідальна за випуск

Н. Фенько
О. Пошибайло
О. Якубовський
С. Сичова

Підписано до друку 3.08.2022. 36 стор. Тираж 3 прим.
Обласна бібліотека для юнацтва імені Олесь Гончара
36039, м. Полтава, вул. Олесь Гончара, 25 а
[http:// libgonchar.org](http://libgonchar.org) E-mail: pobugonchara@ukr.net